

İKV BİLGİ NOTU

AB-MEKSİKA SERBEST TİCARET ANLAŞMASI REVİZE EDİLİYOR

Ahmet Emre Usta, İKV Uzmanı

AB ve Meksika, 17 Ocak 2025 tarihinde taraflar arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nı (STA) revize etmeye yönelik müzakereleri tamamladı. Mevcut durumda AB-Meksika ikili ticari ilişkileri, 2000 yılında yürürlüğe giren AB-Meksika Ekonomik Ortaklık, Siyasi Koordinasyon ve İş Birliği Anlaşması'nın (Küresel Anlaşma) ticaret sütununa tabiydi. Küresel Anlaşma'nın ticaret hükümleri daha sonra mal ticareti ve hizmet ticaretini kapsayan bir STA'ya dönüştürüldü ve ilgili hükümler sırasıyla 2000 ve 2001'de yürürlüğe girdi. AB ve Meksika, 2016 yılında, bahse konu anlaşmayı daha kapsamlı ve iddialı bir şekilde revize etme konusunda mutabakata varmıştı. Nisan 2018'de ise taraflar, modernize edilecek anlaşmanın ticaret bölümü üzerinde prensip anlaşmasına vardı.¹

AB-Meksika Küresel Anlaşması'nın revizyonu, taraflar arasındaki siyasi diyalogu, iş birliğini ve ekonomik ilişkileri daha da derinleştirmek ve genişletmek için iddialı ve modern bir çerçeveye sahip. Revize edilecek olan anlaşmanın getireceği ekonomik ve ticari faydalar aşağıda sıralanıyor:

- **Tarım Ticareti**

Revize edilecek olan anlaşma, yüksek tarifelerin kaldırılmasıyla AB'nin Meksika'ya tarım-gıda ihracatını önemli ölçüde artırma potansiyeline sahip ve bu durumun Avrupa'daki çiftçiler ile tarım-gıda işletmelerine doğrudan fayda sağlaması bekleniyor. Nitekim revizyon kapsamında, tarım-gıda ürünlerine yönelik yüksek tarifelerin %95'i kaldırılacak. Ayrıca AB'nin ünlü yiyecek ve içecek ürünlerinden olan, belirli bir bölgeye özgü ve o bölgenin adını taşıyan ürünlerin taklit edilmesi engellenecek ve bu ürünler için 568 farklı AB menşe adı yasal olarak korunacak.

- **Kamu İhaleleri, Hizmetler ve Yatırım**

Anlaşma, AB şirketlerinin Meksika'daki kamu ihalelerine erişimini iyileştirecek ve Meksika federal hükümeti ile eyalet düzeyindeki (alt merkezi) kamu ihalelerine katılmalarına olanak tanıyacak. Dahası Meksika, şeffaflık ve ayrımcılık yapmama konusundaki kurallarını DTÖ'nün Kamu Alımları Anlaşması ile uyumlu hâle getirecek.

Yatırım açısından anlaşma, yatırımcıların hükümetler tarafından adil olmayan muameleye maruz kalmalarını önlemek için yeni kurallar getirecek. Eski yatırımcı-devlet uyuşmazlık çözüm sistemi, modern bir Yatırım Mahkemesi Sistemi ile değiştirilecek. AB şirketleri finans, telekomünikasyon, ulaşım, dijital ticaret, çevre hizmetleri, posta ve kurye hizmetleri gibi önemli sektörlerde Meksika'da hizmet sunma konusunda daha kolay

¹ Avrupa Komisyonu, "EU-Mexico Global Agreement", <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/eu-mexico-global-agreement>

erişim elde edecek. Anlaşmada yer alan özel dijital bölüm, çevrim içi ticaretteki engelleri ortadan kaldıracak, şirketlerin çevrim içi ortamda güvenle faaliyet göstermelerini sağlayacak ve çevrim içi tüketicileri koruyacak.

- **Dijital ve Yeşil Dönüşüm İçin Ham Madde Tedarikinin Güvence Altına Alınması**

Anlaşma, ham madde ticareti ve yatırımlarında adil bir düzen sağlayacak. Pazar erişimi ve ayrımcılık yapma konusu düzenlenecek ve ithalat vergileri dâhil olmak üzere ihracat kısıtlamaları kaldırılacak. İhracat tekelleşmeleri, hükümetlerin fiyat belirlemedeki haksız müdahaleleri ve iç piyasa fiyatlarının altında belirlenen “çift fiyatlandırma” uygulamaları yasaklanacak.

- **Fikri Mülkiyet**

Anlaşma, AB'nin fikri mülkiyet haklarının Meksika'da korunmasını güçlendirecek. Champagne, Parma Jambonu, Modena Balsamik Sirkesi ve Rioja Şarabı gibi belirli AB bölgelerine özgü ürünlerin taklitlerinin Meksika'da satılması yasa dışı hâle gelecek. Ayrıca, sanatçıların eserleri korunacak, böylece eserlerin izinsiz kopyalanması veya telif ücreti ödenmeden kullanılması yasaklanacak.

- **Çevre, İşçi Hakları ve Sivil Toplum**

Anlaşma, çevrenin korunması ve işçi hakları konularında güçlü ve yasal bağlayıcılığı olan taahhütler sunarak sürdürülebilir kalkınmayı teşvik edecek. Şirketlerin sorumlu ve hesap verebilir şekilde faaliyet göstermeleri teşvik edilecek ve yasadışı balıkçılık ve ağaç kesimiyle mücadele edilecek.²

² Avrupa Komisyonu, “Factsheet: EU's Global Agreement with Mexico - General Benefits”, https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/mexico/eu-mexico-agreement/factsheet-eus-global-agreement-mexico-general-benefits_en